

MORA • ORSA

PROTOKOLL
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

Miljö- och byggnadsnämnden

Plats och tid: Miljö- och byggnadsförvaltningen, Fredsgatan 12, 2023-10-25,
09:00 – 10:45

Beslutande: Joakim Linder (MOP), Mora
Per-Erik Wiik (C), Orsa
Peter Helander (C), Mora
Anna-Carin Rydstedt (S), Mora
Kjell Lindkvist (MOP), Mora
Katarina Lavin Bogg (M), Mora
Pia Ström (S), Orsa
Mikael Johansson (C), Orsa
Roine Andersson (SD), Orsa
Emma Pers (S), Mora, ersätter Fredrick Bernhardt (S)

Övriga deltagare: Billy Ferm (C), Mora, ej tjänstgörande ersättare
Hans Jansson (MOP), Mora ej tjänstgörande ersättare
Jons Ingemar Larsson (S), Mora ej tjänstgörande ersättare
Lena Bergman, Förvaltningschef
Sofia Juhlin Ulriksen, Nämndsekreterare

Utses att justera: Pia Ström, justerare

Justeringens plats och tid: Digital justering, 2023-10-26

Underskrifter: _____ § 135-145
Sofia Juhlin Ulriksen, sekreterare

_____
Joakim Linder, ordförande

_____
Pia Ström, justerare

ANSLAG/BEVIS

Justering har tillkännagivits genom anslag

Organ: Miljö- och byggnadsnämnden Sammanträdesdatum: 2023-10-25

Anslaget sätts upp: 2023-10-26 Anslaget tas ner: 2023-11-17

Förvaringsplats för protokollet: Miljö- och byggnadsförvaltningen

_____
Underskrift

_____
Utdragsbestyrkande

MORA • ORSA

PROTOKOLL
MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN
Sammanträdesdatum:2023-10-25

Innehållsförteckning

§ 135	Ekonomiuppföljning, Månadsrapport september	2023/98	3
§ 136	Hansjö 135:68, Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av linbana/lift samt skidbacke	2023/10085	4 - 14
§ 137	██████████ Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus	2023/10537	15 - 17
§ 138	Stranden 52:3, Bygglov för uppförande av plank	2023/10540	18 - 21
§ 139	██████████ Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus	2023/10686	22 - 25
§ 140	Morkarlby 31:37, Bygglov för nybyggnad av torn för elektronisk kommunikation samt teknikbod.	2023/10206	26 - 32
§ 141	██████████ Byggnation utan startbesked för tillbyggnad av fritidshus gällande altantak	2023/10802	33 - 36
§ 142	Utmeland S:1, Övrigt byggnation utan startbesked	2023/10349	37 - 38
§ 143	Informationsärende 2023-10-25	2023/246	39
§ 144	Delegationsbeslut 2023-10-25	2023/247	40
§ 145	Delgivningar 2023-10-25	2023/248	41

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

---

§ 135

MBN 2023/98

Ekonomiuppföljning, Månadsrapport september

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner upprättat förslag till månadsprognos för september 2023.

Detta beslut är prövat, i enlighet med den strategiska planen, utifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Sammanfattning av ärendet

Miljö- och byggnadsförvaltningen Mora Orsa har upprättat ett förslag till månadsprognos för september 2023. Miljö- och byggnadsnämnden gör en prognos på + 1 610 tkr.

Åtgärder har vidtagits för att kompensera för ökade utgifter och färre ärenden och delårsprognosen visade på ett litet positivt resultat. Intäkterna har fortsatt öka samtidigt som personalkostnaderna är lägre än budgeterat, vilket gör att denna prognos visar på ett positivt resultat. Förvaltningen har dock vakanta tjänster som behöver tillsättas men det är osäkert hur lång vakansperioden blir.

Beslutsunderlag

Månadsprognos september

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner upprättat förslag till månadsprognos för september 2023.

Ordförandeberedningens förslag till beslut

Ordförandeberedningen föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Ordförande finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller ordförandeberedningens förslag till beslut.

Sändlista

Ekonomienheten

MORA • ORSA

§ 136

MBN 2023/10085

BKM 2023-000085

Hansjö 135:68, Bygglov och strandskyddsdispens för nybyggnad av linbana/lift samt skidbacke

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar sökt bygglov för nybyggnad av linbana/lift samt skidbacke på fastigheten Hansjö 135:68 med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen, men följande villkor:

- åtgärden får inte påbörjas förrän tillstånd enligt gällande vattenskyddsföreskrifter har meddelats.

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar sökt strandskyddsdispens för nybyggnad av linbana/lift samt skidbacke på fastigheten Hansjö 135:68 med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 4 miljöbalken, då området som dispensen avser behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området.

Kallelse till tekniskt samråd

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör [REDACTED] för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Projektanpassad kontrollplan med tillhörande riskanalys
- Konstruktionshandlingar/konstruktionsdokumentation
- Tillstånd enligt gällande vattenskyddsföreskrifter
- Brandskyddsbeskrivning
- Fuktsäkerhetsprojektering
- Beskrivning av försiktighetsåtgärderna inom vattenskyddsområde
- Arbetsplatsdispositionsplan
- Rapport från Dalarnas museum, avseende arkeologisk utredning

Vid det tekniska samrådet ska man också gå igenom Miljö- och byggnadsnämndens behov av ytterligare handlingar inför beslut om startbesked. Åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig: [REDACTED], certifierad kontrollansvarig med behörighetsnivå K (certifikatsnummer: SC0258-14).

Avgiften för prövningen är 35 660 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

MORA • ORSA

Ärendet blev komplett den 2023-08-30. Handläggningstiden för ärendet har förlängts 2023-08-09. Det bedöms att ärendet har handlagts inom lagstiftad tid i enlighet med **9 kap. 27 § plan- och bygglagen**.

Detta ärende är ren myndighetsutövning och därför är inte riktlinjer i den strategiska planen för Mora, om att varje beslut skall prövas utifrån hållbarhetssynpunkt, tillämpligt.

Sammanfattning av ärendet

Orsa Grönklitt Friluftsanläggning AB planerar att utöka sin alpina verksamhet. En befintlig nedfart på norra sidan av Grönklittsberget ska förlängas samt från foten av den anläggas en ny fyrstolslift som går upp till Toppstugan. Området som berörs vid anläggande av den nya nedfarten och liftgatan utgörs idag av skogsmark. Inom planerad nedfart och liftgata kommer skog att tas ner, stubbar och andra ojämnheter kommer att planas ut. Den nya liften kommer att ha fjorton stolpar, inklusive start- och stoppstolpar. Liftgatan kommer att ha en längd på cirka en kilometer och en bredd på omkring tolv meter. Respektive liftstolpe kommer att förankras på ett betongfundament som har grävts ner cirka två meter. Vid liftens påstigningsområde kommer ett något större betongfundament att anläggas. Anläggningen behöver bemannas av tekniska operatörer vilket innebär att kontrollrum måste uppföras.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde *Grönklitt* enligt antagen översiktsplan för Orsa kommun som vann laga kraft 1 november 2019.

Området är av riksintresse för rörligt friluftsliv och turism enligt 4 kap. 2 § miljöbalken.

Inga kända fornlämningar finns. Länsstyrelsen beslutade om en arkeologisk utredning. Utredningen ska utföras under hösten 2023.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. I och med att ett stort antal personer berörs och behöver underrättas har underrättelsen skett genom att anslå kungörelsen på kommunens anslagstavla och föra in den i en ortstidning (Orsakompassen). Inga synpunkter mot sökt åtgärd har framförts.

Yttranden har inkommit från Nodava AB, Brandkåren, Länsstyrelsen samt Miljöenheten. Se bilagor för att ta del av yttrandena i sin helhet.

Motiv för beslut

Lagstöd

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företråde ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 5 § plan- och bygglagen** ska vid planläggning och i ärenden om

MORA • ORSA

bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt **9 kap. 31 § plan- och bygglagen** ska bygglov ges för en åtgärd utanför ett område med detaljplan, om åtgärden

1. inte strider mot områdesbestämmelser,
2. inte förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 §, och
3. uppfyller de krav som följer av 2 kap. och 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§ i de delar som inte har prövats i områdesbestämmelser. *Lag (2014:900)*.

Enligt **4 kap. 2 § plan- och bygglagen** ska kommunen med en detaljplan pröva ett mark- eller vattenområdes lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning för

1. en ny sammanhållen bebyggelse med bygglovspliktiga byggnadsverk, om det behövs med hänsyn till bebyggelsens karaktär, omfattning eller inverkan på omgivningen, till behovet av samordning eller till förhållandena i övrigt,
2. en bebyggelse som ska förändras eller bevaras, om regleringen behöver ske i ett sammanhang med hänsyn till den fysiska miljö som åtgärden ska genomföras i, till åtgärdens karaktär eller omfattning eller till förhållandena i övrigt,
3. en åtgärd som kräver bygglov,
  - a) om åtgärden innebär att ett område kan tas i anspråk för, eller om den vidtas i ett område som redan har tagits i anspråk för, att anlägga
    - ett industriområde,
    - ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat stadsbyggnadsprojekt,
    - en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
    - en hamn för fritidsbåtar,
    - ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
    - en campingplats,
    - en nöjespark, eller
    - en djurpark, och
  - b) om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan,
4. ett nytt byggnadsverk som inte är ett vindkraftverk, om byggnadsverket kräver bygglov eller är en annan byggnad än en sådan som avses i 9 kap. 4 a §, och
  - a) byggnadsverket eller dess användning får betydande inverkan på omgivningen eller om det råder stor efterfrågan på området för bebyggande, eller
  - b) byggnadsverket placeras i närheten av en verksamhet som omfattas av

MORA • ORSA

lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, och

5. en åtgärd som kräver bygglov vid nyetablering av en verksamhet som omfattas av lagen om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Första stycket 3 gäller inte åtgärder som enligt föreskrifter meddelade med stöd av 16 kap. 1 § 1 inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Trots första stycket 4 krävs det ingen detaljplan om byggnadsverket kan prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov eller förhandsbesked. Lag (2021:785).

Enligt **6 kap. 11 § plan- och byggförordningen** ska byggnadsnämnden i ett beslut om bygglov eller förhandsbesked för en åtgärd som avses i 4 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) redovisa

1. om åtgärden kan antas eller inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, och
2. vilka omständigheter enligt 10 § 1-3 och 11-13 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966) som utgör skälen för bedömningen enligt 1.

Redovisningsskyldigheten gäller endast om beslutet avser en åtgärd som ska

1. vidtas i ett område som inte omfattas av en detaljplan, och
2. föregås av en bedömning av om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Förordning (2021:786).

Enligt **7 kap. 18 c § miljöbalken**: Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävandet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller
6. behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

I 18 d § finns bestämmelser om vad man får beakta som särskilda skäl utöver det som anges i första stycket, om prövningen gäller ett sådant område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 18 e §. Lag (2009:532).

Motivering

För att en ansökan om bygglov utanför detaljplan ska kunna beviljas måste en rad förutsättningar vara uppfyllda i enlighet med 9 kap. 31 § PBL. Det nu berörda området omfattas inte av områdesbestämmelser.

MORA • ORSA

Lokaliseringsprövning

En aktuell och välunderbyggd översiktsplan har stor betydelse vid bedömningen av en lämplig lokalisering för anordning av en skidanläggning. Av kommunens översiktsplan framgår att området är viktigt för rekreation och friluftsliv och dessa värden bör visas hänsyn vid utveckling av området. Den nu aktuella anläggningen kommer att placeras inom ett utpekad natur- och grönområde samt kommer delvis att beröra den numera stängd för besökare rovdjursparken. Österut av den nu valda platsen har kommunen angett en lämplig plats för pistsystemets utveckling och således kan konstateras att den nu sökta åtgärden strider mot översiktsplanen. Dock kunde de nya förhållandena (se rovdjurspark) inte förutses vid översiktsplanering. Dessutom skapar den nu sökta anläggningen inte ett nytt pistområde utan bedöms komplettera en befintlig skidanläggning och därmed anses utvidga en pågående verksamhet.

Mot bakgrund av ovanstående bedöms åtgärden stämma överens med kommunens intentioner, även om marken som kommer att tas i anspråk inte utpekades för det nu sökta användningsändamålet samt att den föreslagna användningen bedöms ta hänsyn till de nya förutsättningarna.

Detaljplanekrav

Den grundläggande förutsättningen är att den mark som tas i anspråk ska vara lämplig för ändamålet. Området i fråga omfattas av riksintresse för friluftsliv och turism enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Nu sökt bygglov avser en skidanläggning som kommer att utöka en intilliggande anläggning och därmed bedöms den inte ingå i ny sammanhållen bebyggelse. Anläggningen anses inte få betydande inverkan på omgivningen eller anses förlagd inom område där efterfrågan på mark är stor.

Skidbackar, skidliftar och linbaneanläggningar anses vara, så kallade, MKB-projekt, det vill säga projekt som, enligt PBL och miljöbalken, ska miljöbedömas i en detaljplaneprocess. Detta innebär att en sådan åtgärd ska prövas genom detaljplan. Plankravet för MKB-projekt omfattar både nybyggnad och ändring av ett befintligt byggnadsverk. Däremot är vissa åtgärder undantagna från det kravet i enlighet med 2 kap. 4 c § PBF. Den sistnämnda paragrafen innehåller bestämmelser som innebär att vissa åtgärder som avser en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan (se Förordning om ändring i plan- och byggförordningen, Fm 2021:3). En förutsättning för att en sådan åtgärd inte ska antas medföra en betydande miljöpåverkan är att det nya eller ändrade byggnadsverket är av begränsad omfattning i förhållande till den eller de skidbackar, skidliftar eller linbanor med tillhörande anläggningar som sedan tidigare finns på platsen. Eftersom det nu aktuella området ligger i anslutning till en befintlig skidanläggning som omfattar ca 70 ha (exkl. längdspår) bedöms det vara fråga om en mindre utökning i förhållande till en befintlig anläggning. Således en bedömning av om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan behöver inte göras.

Mot bakgrund av ovanstående uppfylls inte detaljplanekravet. Åtgärden bedöms kunna prövas i samband med en prövning av ansökan om bygglov.

Riksintressen samt natur- och kulturvärden

Åtgärden kommer att placeras inom ett område av riksintresse för rörligt friluftsliv och turism. En sådan anläggning bedöms ingå i en verksamhet som kan beskrivas som kommersialiserat friluftsliv. Detta eftersom friluftsliv ska normalt inte vara avgiftsbelagt. Dock hindrar skidanläggningen inte allmänhetens tillträde till området, även om en sådan anläggning i och för sig har viss privatiserande effekt.

På uppdrag av Orsa Grönklitt Friluftsanläggning AB utfördes under 2023 en naturvärdesinventering. Syftet var att identifiera värdefulla naturvärdesobjekt för biologisk mångfald eller artförekomster. I det drygt 300 hektar stora inventeringsområdet avgränsades 23 naturvärdesobjekt. Alla objekt utom ett klassades i naturvärdesklass 3 och 4, de lägsta klasserna. Naturvärdesobjekten är små och har få rödlistade arter. Antalet signalarter är också lågt och de flesta av dem är knutna till fuktiga miljöer längs bäckar och myrkanter. Av naturvärdesobjekten ligger 18 vid eller på myr och längs bäckar. Merparten av inventeringsområdets förekomst av äldre skog finns vid Rådsjön, dvs. utanför det nu berörda området. Merparten av skogen i det nu sökta området (nämnt *område C* i inventeringen) kalhöggs på 1970-talet eller senare. De flesta naturvärden idag är kopplade till myr, källor, källdrog, bäckar och några få partier med äldre träd. I den planerade liftgatan finns ett fynd av Spindelblomster. Länsstyrelsen har beslutat att medge dispens för att gräva upp och flytta den ovannämnda orkidén. I området, *delområde C5*, finns revlummer som är fridlysta enligt § 9 artskyddsförordning vilket innebär att det bland annat är förbjudet att gräva eller dra upp exemplar av växter med rötterna. Eftersom det är endast skidbacken som berörs, bedöms en skyddad art väga tyngre än den eventuella olägenheten det innebär för den enskilde att omplanera backen så att den skyddade platsen inte berörs. Eftersom tillstånd från Länsstyrelsen kan krävas finns det möjlighet för skidbacken att eventuellt anpassas så att negativ påverkan på naturvärden och hydrologi minimeras.

Eftersom det i närområdet finns flera fäbodan och området för den nya linbanan/liften är större än en hektar exklusive den nya nedfarten har sökanden inlämnat en begäran om en arkeologisk utredning av arbetsområdet för både linbanan/liften och nedfarten till Länsstyrelsen i Dalarnas län. Syftet med den arkeologiska utredningen är att ta reda på om fornlämningar berörs av det planerade arbetsföretaget. Utredningen ska preliminärt avgränsa nyupptäckta fornlämningar inom utredningsområdet. Länsstyrelsen bekräftade att ingen erinran mot den sökta åtgärden önskas inlämnas däremot bör byggherren inte påbörja med byggnationen eller markarbetet innan utredningen färdigställs. Dessutom upplyste Länsstyrelsen om att stolparnas placering kan eventuell påverkas på grund av eventuella fynd. Sökanden upplyste om att Länsstyrelsen har via telefonsamtal bekräftat att inget beslut kommer att tas. Sökanden har varit i kontakt med Dalarnas museum som kommer att påbörja arbete vecka 43. Arbetet kommer att pågå under en tvåmånadsperiod och en rapport kommer att inlämnas.

Mot bakgrund av onvanstående bedöms den nu aktuella anläggningen varken skada områdets natur- och kulturvärden, på något påtagligt sätt, eller får en sådan negativ inverkan på turismens och friluftslivets intressen att det hindrar att åtgärden tillåts.

MORA • ORSA

Ljus- och bullerolägenhet

Beträffande ljus- och bullerstörningar för närboende bedöms åtgärdens kompletteringskaraktär kunna riskera att medföra vissa olägenheter i form av ljud från pistmaskiner och snökanoner. Däremot räknas sådana ljud som verksamhetsbuller och val av pistmaskin, snökanon samt tider för när dessa ska brukas påverkar berördas upplevelse. Placering av strålkastare i skidanläggningen kan också innebära en viss olägenhet för närboende. Eftersom den nu sökta åtgärden kommer att komplettera en befintlig anläggning, och med hänsyn tagen till topografin, bedöms den ovannämnda olägenheten inte orsaka omfattande olägenheter eller störningar i enlighet med 2 kap. 5 § PBL. Dessutom mildras anläggningens effekt för närboende genom att skidbacken endast kommer att tas i anspråk viss del av året.

Vissuell påverkan

Åtgärden innebär tillkommande byggnader och anläggningar i form av bl.a. stolpar och fyrstolsliftar i ett idag oexploaterat område. Med hänsyn till trädfällningen kommer ett inslag av uppstickande element att få en stor påverkan på landskapets visuella värden. Däremot i och med att marken sluttar neråt kommer anläggningen att knappt synas från det intilliggande befintliga bostadsområdet. Påverkan på omkringliggande befintliga bebyggelseområden blir således liten. Eftersom anläggningen kommer att byggas i närhet av en befintlig skidsverksamhet med liknande utformning bedöms konsekvenserna av stolparna i sig medför endast små konsekvenser för landskapet.

Vattenskyddsområde

Då delar av projektet kommer att beröra vattenskyddsområdet (VSO) för Grönklitts vattentäkt är vissa moment, ex. schaktningsarbeten, tillståndspliktiga enligt gällande vattenskyddsföreskrifter. En separat prövning kommer parallellt att genomföras i dessa delar. Nodava AB och miljöhänsynen har fört diskussioner om planerat projekt och även träffat Grönklittsgruppen för dialog. Miljöenheten har framfört bland annat att om vissa försiktighetsåtgärder vidtas, framför allt under moment med hög risk att mark och grundvatten kan förorenas, bedöms projektet kunna genomföras.

Strandskyddsdispens

Den aktuella anläggningen kommer delvis att placeras inom strandskyddsområde. Inom strandskyddsområde får nya byggnader inte uppföras eller anläggningar utföras. Enligt Naturvårdsverket anses även skidbackar vara exempel på anläggningar som dispensprövas. För att dispensen ska kunna medges krävs att åtgärden inte strider mot strandskyddets syften och att det finns minst ett särskilt dispensskäl.

Länsstyrelsen har 2023-08-30 beslutat med stöd av 15 § artskyddsförordningen (2007:845) att medge dispens från 8 § samma förordning för att gräva upp och flytta en lokal med orkidén Spindelblomster (*Neottia cordata*) på den aktuella fastigheten. Av beskrivningen i beslutet framgår bland annat att liftgatan inte kan förläggas på en annan plats. Eftersom den nu valda platsen berörs av den aktuella verksamhetens placering samt av platsens topografi bedöms andra lämpliga platser inom fastigheten där anläggningen skulle kunna få mindre påverkan på strandskyddets syften och

MORA • ORSA

samtidigt anslutas till den befintliga toppstugan inte finnas. Det särskilda skälet som kan åberopas, när det gäller skidliften, är därmed att området behövs för utvidgning av en pågående verksamhet och att utvidgningen inte kan göras utanför strandskyddat område, vilket är ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c § punkt 4 miljöbalken. När det gäller skidbacken då genomfördes under 2023 en naturvärdesinventering och det aktuella vattendraget klassades i naturvärdesklass 3. Skidbacken kommer att placeras så nära liftgatan som möjligt men samtidigt anpassas så att negativ påverkan på naturvärden och hydrologi minimeras. Backens placering berörs därmed av skidliften och således aktualiseras samma dispenskäl enligt ovanstående.

Syftet med strandskyddet är att långsiktigt trygga förutsättningar för allmänhetens tillgång till strandområden och att långsiktigt bevara goda livsvillkor på land och i vatten för växt- och djurlivet. Åtgärden berör, både direkt och indirekt, två vattendrag som ligger i norra delen av anläggningen. Där skidbacken kommer att passera över en av de ovannämnda vattendragen kommer denna att kulverteras med en trumma. Revlumner finns i stort sett överallt intill bäcken men som mest på den platsen det är inrapporterat. Revlumner är en vanlig art och enligt utsök på artportalen finns rapporterad i landskapet runt. Kontakt med Länsstyrelsen behöver därmed tas, däremot bedöms ett genomförande av projektet inte medföra påtagliga konsekvenser för det rörliga friluftslivet, natur- och strandförhållandena eller förutsättningar för växt- och djurlivet i området.

I en intresseavvägning mellan enskilda intressen (i form av möjlighet till skidåkning för ungdomar och vuxna) och det allmänna intresset av att ha oavbruten tillgång till området, bedöms det allmänna intresset endast begränsas marginellt av sökt åtgärd. Det vore därmed oproportionerligt att inte bevilja dispens.

Således bedöms att upphävandet av strandskyddet kan ske utan att dess syfte äventyras.

Upplysningar

Åtgärden kräver tillstånd från fastighetens samtliga ägare.

Byggherre kallas den som för egen räkning utför eller låter utföra byggnads-, rivnings- eller markarbeten.

Du som byggherre ansvarar över att kontrollera var ledningar och annan nergrävd infrastruktur finns innan du påbörjar markarbete. Du bör även kontrollera om fastigheten belastas av någon form av servitut.

Tidigast fyra veckor efter annonseringen i Post- och Inrikes Tidningar får åtgärden i beslutet påbörjas, även om startbesked har meddelats i samband med bygglov.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess. Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Även om beslutet inte har vunnit laga kraft efter fyra veckor får byggherren, på egen risk, påbörja arbetet om startbesked har meddelats.

MORA • ORSA

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Bygglov upphör att gälla om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft.

Innan ni får påbörja åtgärden måste ett startbesked meddelas enligt **10 kap. 3 § plan- och bygglagen**. Om åtgärden påbörjas innan startbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt **9 kap. plan- och byggförordningen**.

Innan anläggningen och byggnaderna får tas i bruk måste slutbesked ha meddelats enligt **10 kap. 4 § plan- och bygglagen**. Du som byggherre ansöker om slutbesked hos Miljö- och byggnadsnämnden. Om byggnaden har tagits i bruk innan slutbesked lämnats debiteras en sanktionsavgift enligt **9 kap. plan- och byggförordningen**.

Länsstyrelsen i Dalarnas län har rätt att överpröva Miljö- och byggnadsnämndens beslut att meddela dispens från miljöbalken. Länsstyrelsen ska inom tre veckor från den dag då kommunens beslut kom in till Länsstyrelsen besluta om en prövning ska ske eller inte. I det fall Länsstyrelsen begärt in ärendet för prövning kan dispensbeslutet komma att upphävas om det inte finns förutsättningar för dispens. Strandskyddsdispensen upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte fysiskt har påbörjats inom två år eller har avslutats inom fem år från den dag då beslutet vann laga kraft

Åtgärden kräver tillstånd från Miljö- och byggnadsnämnden (vattenskyddsföreskrifter) och Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Åtgärden kräver tillstånd från Nodava AB för att få påbörjas.

Beslutsunderlag

Ansökan om bygglov, inkom 2023-01-30

Lägeskarta, upprättad 2023-01-30

Teknisk beskrivning, inkom 2023-01-30

Sektionsritning, inkom 2023-01-30

Stolpkonstruktion (3), inkom 2023-01-30

Fyrstolsliftkonstruktion (2), inkom 2023-01-30

Toppstationsritning, inkom 2023-01-30

Basstationsritning, inkom 2023-01-30

Fundamentlösning (2), inkom 2023-01-30

Situationsplan, inkom 2023-05-12

Skogsbruksplan, inkom 2023-05-12

Yttrande från Brandkåren, inkom 2023-05-23

Ansökan om strandskyddsdispens, inkom 2023-06-01

Uppgifter om kontrollansvarig, inkom 2023-06-01

Yttrande från Länsstyrelsen, inkom 2023-06-08

Yttrande från Nodava AB, inkom 2023-06-08

Ansökan om dispens från vattenskyddsföreskrifter, inkom 2023-07-05

Beslut om förlängning av handläggningstid, beslutsdatum 2023-08-09

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

Förfrågan om undersökningsplan och kostnadsberäkning för arkeologisk utredning,
inkom 2023-08-30

Översiktskarta, inkom 2023-08-30

Beslut om dispens från artskyddsförordningen, inkom 2023-08-30

Naturvärdesinventering

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar sökt bygglov för nybyggnad av linbana/lift samt skidbacke på fastigheten Hansjö 135:68 med stöd av 9 kap. 31 § plan- och bygglagen, men följande villkor:

- åtgärden får inte påbörjas förrän Nodava AB har byggt och driftsatt vattenförsörjningen för områdena Grönklitt och Fryksås med delad vattenförsörjning från Orsa.
- åtgärden får inte påbörjas förrän tillstånd enligt gällande vattenskyddsföreskrifter har meddelats.

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar sökt strandskyddsdispens för nybyggnad av linbana/lift samt skidbacke på fastigheten Hansjö 135:68 med stöd av 7 kap. 18 c § punkt 4 miljöbalken, då område som dispensen avser behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området.

Tekniskt samråd krävs i detta ärende. Byggherren kontakter byggnadsinspektör [REDACTED] för tekniskt samråd. Vid det tekniska samrådet ska den kontrollansvarige närvara.

Innan tekniskt samråd ska följande handlingar lämnas in:

- Projektanpassad kontrollplan med tillhörande riskanalys
- Konstruktionshandlingar/konstruktionsdokumentation
- Tillstånd enligt gällande vattenskyddsföreskrifter
- Brandskyddsbeskrivning
- Fuksäkerhetsprojektering
- Beskrivning av försiktighetsåtgärderna inom vattenskyddsområde
- Arbetsplatsdispositionsplan
- Rapport från Dalarnas museum avseende arkeologisk utredning

Vid det tekniska samrådet ska man också gå igenom Miljö- och byggnadsnämndens behov av ytterligare handlingar inför beslut om startbesked. Åtgärden får inte påbörjas utan att startbesked meddelats. Startbesked meddelas separat då tekniskt samråd har hållits och erforderliga handlingar inkommit och godkänts.

För att genomföra åtgärden krävs en kontrollansvarig. Som kontrollansvarig godtas byggherrens förslag till kontrollansvarig: [REDACTED], certifierad kontrollansvarig med behörighetsnivå K (certifikatsnummer: SC0258-14).

Ordförandeberedningens förslag till beslut

Ordförandeberedningen föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att villkoret om att åtgärden inte får påbörjas förrän Nodava AB har byggt och driftsatt

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

---

vattenförsörjningen för områdena Grönklitt och Fryksås med delad vattenförsörjning från Orsa tas bort och istället läggs som en upplysning till sökande.

Ordförandeberedningen föreslår vidare att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Ordförande finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller ordförandeberedningens förslag till beslut.

Sändlista

Sökande, Grönklittsgruppen AB att. [REDACTED], Box 133, 794 22 Orsa

Miljöenheten, för kännedom

Nodava AB, för kännedom

Länsstyrelsen i Dalarna, för prövning av beviljad strandskyddsdispens

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

§ 137

MBN 2023/10537

BKM 2023-000537

Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden **avslår** sökt förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten [REDACTED] med stöd av **9 kap. 17 § plan- och bygglagen**.

Avgiften för prövningen är 3 675 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Ärendet blev komplett den 2023-08-21. Det bedöms att ärendet har handlagts inom lagstiftad tid i enlighet med 9 kap. 27 § plan- och bygglagen.

Detta ärende är ren myndighetsutövning och därför är inte riktlinjer i den strategiska planen för Mora, om att varje beslut skall prövas utifrån hållbarhetssynpunkt, tillämpligt.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av ett fritidshus på fastigheten [REDACTED].

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Sf 6 Norra Garberg enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt **9 kap. 25 § plan- och bygglagen**. Fler grannar har inkommit med negativa yttranden. Se bilagor för att ta del av yttrandet i sin helhet.

Nodava AB har inget att erinra mot den aktuella åtgärden. Miljöenheten har inlämnat följande yttrande:

Sökande avser att lösa VA enskilt. Miljöenheten har inga uppgifter om någon avloppsanläggning på fastigheten och sökande har inte inkommit med någon ansökan/anmälan för att anlägga nytt avlopp. Miljöenheten har generellt mycket lite information om VA-lösningar, grundvatten- och markförhållanden i Norra Garberg. Med tanke på fastighetens storlek borde det ändå gå att få till en avloppslösning. Hänsyn måste dock förstås ta till vattentäkter och bostadshus i närheten. Sökande bör snarast planera för och ansöka om avloppslösning.

MORA • ORSA

Motiv för beslut

Lagstöd

Enligt **2 kap. 2 § plan- och bygglagen** och **3 kap. 1 § miljöbalken** ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företrädare ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt **2 kap. 4 § plan- och bygglagen**: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet.

Enligt **2 kap. 6 § 1 st. 1 p. plan- och bygglagen**: Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Enligt **9 kap. 17 § plan- och bygglagen**: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska miljö- och byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Enligt **3 kap. 6 § miljöbalken**: Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket..

Motivering

Vid prövning av en ansökan om förhandsbesked ska det alltid göras en lokalisering, det vill säga en prövning om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen. En aktuell och välunderbyggd översiktsplan har stor betydelse vid bedömningen av en lämplig lokalisering. Översiktsplanen anger inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Planen är inte bindande men ska ge vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Av kommunens översiktsplan framgår bland annat att området är värdefullt för friluftslivet samt att enstaka ny bebyggelse bör uppföras i anslutning till befintlig bebyggelse och tillåtas endast om det inte utgör hinder för friluftslivet.

Norra Garberg, omnämnd på 1600-talet, utgör fornlämning och därför är skyddad enligt Kulturmiljölagen. Enligt storskifteskartan från 1848 (Lantmäteristyrelsens arkiv, 20 maj 1982) har det funnits en tydlig uppdelning av fäboden i delar som varit bebyggda och delar som använts för slätter. Denna uppdelning går fortfarande att utläsa och bidra till att förstå och sätta fäboden i ett historiskt sammanhang. Enligt storskifteskartan har bebyggelsen i huvudsak varit placerad i fäbodens västra del, där

MORA • ORSA

också stora delar av nutidens bebyggelse återfinns (se Länsstyrelsens beslut, daterat 2020-01-30, med diarienummer 403-5469-2019). Öster och söder därom låg skogsmarken och där ligger också den nu aktuella fastigheten. Fastigheten är bebyggd med en lada som kan ha uppförts som ekonomibyggnad. Eftersom området har använts för slätter bedöms ett nytt hus inte överensstämja med den rådande karaktären. Dessutom är området klassat av Skogsstyrelsen som naturvärde i form av lövängsrest och därmed anses det vara olämpligt att tas i anspråk för bostadsändamål. Mot bakgrund av ovanstående bedöms den nu berörda marken inte vara lämplig att bebyggas med ett fritidshus.

Upplysningar

Detta beslut kan överklagas enligt **13 kap. 3 § plan- och bygglagen**.
Besvärshänvisning bifogas.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2023-06-07
Lägeskarta, upprättad 2023-06-15
Situationsplan (2), inkom 2023-08-21
Grannytttranden, inkom 2023-09-05

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden avslår sökt förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten [REDACTED] med stöd av 9 kap. 17 § plan- och bygglagen.

Ordförandeberedningens förslag till beslut

Ordförandeberedningen föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Ordförande finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller ordförandeberedningens förslag till beslut.

Sändlista

Sökande, [REDACTED]

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

§ 138

MBN 2023/10540

BKM 2023-000540

Stranden 52:3, Bygglov för uppförande av plank

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden **avslår** sökt bygglov för uppförande av plank på fastigheten Stranden 52:3 med stöd av **8 kap. 1 § punkt 2 plan- och bygglagen**.

Avgiften för prövningen är 4 168 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Ärendet blev komplett 2023-08-31. Det bedöms att ärendet har handlagts inom lagstiftad tid i enlighet med **9 kap. 27 § plan- och bygglagen**.

Detta ärende är ren myndighetsutövning och därför är inte riktlinjer i den strategiska planen för Mora, om att varje beslut skall prövas utifrån hållbarhetssynpunkt, tillämpligt.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av ett plank på fastigheten Strande 52:3 i Mora kommun. Planket är 67 meter långt och tre meter högt. Plankets syfte är att avskärma buller från den nya genomfarten. Planket ska placeras längst med gränsen mot grannfastigheten Stranden 52:1 och Stranden 2:2 samt i linje med den befintliga byggnadens östra fasad. Planket kommer att placeras i sin helhet på prickad mark, det vill säga mark som inte får bebyggas.

Planförhållanden

För området gäller detaljplan Dp 249 som vann laga kraft 2000-06-13.

Åtgärden strider mot detaljplanen.

Enligt detaljplanen får med punktprickning betecknad mark inte bebyggas.

Planket föreslås helt uppföras på mark som inte får bebyggas.

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt **9 kap. 25 § plan- och bygglagen**. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd. Nodava AB har ingen att erinra mot den sökta åtgärden.

Motiv för beslut

Lagstöd

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser

a) överensstämmer med detaljplanen, eller

b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),

2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,

3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och

4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 b § plan- och bygglagen**: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller

2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 c § plan- och bygglagen**: Efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut får bygglov utöver vad som följer av 31 b § ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om åtgärden

1. är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse, eller

2. innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 d § plan- och bygglagen**: Om avvikelser tidigare har godtagits enligt 30 § första stycket 1 b, 31 b eller 31 c §, ska en samlad bedömning göras av den avvikande åtgärd som söks och de som tidigare har godtagits. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 e § plan- och bygglagen**: Bygglov enligt 31 b eller 31 c § får inte ges om åtgärden kan antas medföra

1. betydande miljöpåverkan, eller

2. begränsning av rättighet eller pågående verksamhet i omgivningen. Lag (2014:900).

Motivering

Den sökta åtgärden utgör en avvikelse från detaljplanen. Frågan i ärendet är därmed om avvikelsen kan anses utgöra en sådan liten avvikelse som, om den är förenlig med

MORA • ORSA

planens syfte, innebär att bygglov ändå kan ges med stöd av 9 kap. 31 b § punkt 1 PBL. Planket kommer att placeras i sin helhet på prickad mark, där en sådan åtgärd inte är tillåten enligt planen. Således bedöms avvikelserna inte vara en liten avvikelse. Eftersom åtgärden rör sig om ett plank som kommer att bli 67 meter långt och tre meter högt kan en sådan åtgärd inte anses vara av begränsad omfattning i enlighet med 9 kap. 31 b § punkt 2 PBL.

Åtgärden bedöms inte innebära en sådan betydande olägenhet som avses i 2 kap. 9 § PBL. Syftet med planket är att avskärma buller från den nya genomfarten. Att planket inte ska uppföras kan medföra en större olägenhet än om planket uppförs, eftersom uppförandet är kopplat till den pågående skolverksamheten. Uppförandet av bullerplank är därmed av väsentlig betydelse för fastigheten och åtgärden anses tillgodose ett angeläget gemensamt behov. Åtgärden bedöms också vara förenlig med detaljplanens syfte. Det finns därför förutsättningar att tillämpa 9 kap. 31 c § punkt 1 PBL.

Utgångspunkt vid en bedömning av den nu aktuella ansökan måste vara att aktuell åtgärd tillför helhetsbilden positiva värden. Av handlingarna i ärendet framgår att den föreslagna gestaltningen syftar till att få fram den optimala föreningen av funktion och ekonomi. Å ena sidan önskar fastighetsägaren hög transparens för att minska känslan av instängdhet. Det har medfört att åtgärden rymmer flera stora glaspartier. Även i dörren önskar fastighetsägaren en stor glasruta för att minska ett obehagligt överraskningsmoment när någon öppnar dörren. Å andra sidan har sökanden framfört att material i form av exempelvis stenkämlad sockel inte anses som ekonomiskt försvarbar.

Bedömningen är att stora glasrutor innebär stor kollisionrisk för många fåglar samt innebära ett främmande inslag för områdets karaktär. Därjämte bedöms den röda träpanelen inte lyckas sammanbinda Prosgården, med sina anor från 1600-talet, via Centrumkyrkans modernistiska uttryck till framtidens skola eller bryta upp plankets fasad mot gatan, en förutsättning för att anpassa en sådan stor volym till stadsbilden. Kravet enligt 8 kap. 1 § punkt 2 plan- och bygglagen uppfylls därmed inte.

Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 2 kap. 1 § PBL bedöms att det allmänna intresset av att bevara områdets kulturhistoriska och arkitektoniska värde väger tyngre än det enskilda intresset av att genomföra de sökta åtgärderna.

Upplysningar

Detta beslut kan överklagas enligt **13 kap. 3 § plan- och bygglagen**.
Besvärshänvisning bifogas.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2023-06-07
Situationsplan, inkom 2023-06-07
Kontrollplan, inkom 2023-07-20
Illustrationer (4), inkom 2023-08-31
Epostmeddelande, inkom 2023-10-05

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden avslår sökt bygglov för uppförande av plank på fastigheten Stranden 52:3 med stöd av 8 kap. 1 § punkt 2 plan- och bygglagen.

Ordförandeberedningens förslag till beslut

Ordförandeberedningen föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Ordförande finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller ordförandeberedningens förslag till beslut.

Sändlista

Sökande, Trafikverket att. [REDACTED], Röda vägen 1, 781 89 Borlänge

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

§ 139

MBN 2023/10686

BKM 2023-000686

██████████ Förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar sökt förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten ██████████ med stöd av **9 kap. 17 § plan- och bygglagen**, med följande villkor:

- Byggnaden ska uppföras med tegeltäckt sadeltak.
- Byggnaden ska uppföras med fasader av trä.
- Byggnadsarean får uppgå till max 80 kvadratmeter.

Avgiften för prövningen är 6 635 kronor enligt fastställd taxa av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Ärendet blev komplett den 2023-10-11. Det bedöms att ärendet har handlagts inom lagstiftad tid i enlighet med 9 kap. 27 § plan- och bygglagen.

Detta ärende är ren myndighetsutövning och därför är inte riktlinjer i den strategiska planen för Mora, om att varje beslut skall prövas utifrån hållbarhetssynpunkt, tillämpligt.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser förhandsbesked för nybyggnad av ett fritidshus.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas inte av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Området är inom delområde Snf 10 Nordvästra Siljansområdet med Vasaloppsspår och Selbäck enligt antagen översiktsplan för Mora kommun som vann laga kraft 19 juli 2006.

Området är av riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken.

Området är utom utbredningsområde för 100-årsflöde.

Inga kända fornlämningar finns.

Fastigheten ligger inom strandskyddsområde.

Det finns ett antal kända rödlistade arter rapporterade på fastigheten såsom svävflugedagsvärmare, tornseglare, mindre hackspett, spillkråka, stare, rödvingetrast, björktrast, tallbit, grönfink, gulspurv och månlåsbräken.

MORA • ORSA

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt 9 kap. 25 § plan- och bygglagen. Berörda sakägare har inte framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Nodava AB har inget att erinra mot den aktuella åtgärden. Yttranden har inkommit från miljöenheten. Av yttrandet framgår följande:

Fastigheten är tillräckligt stor för att avloppet ska kunna lösas. Det framgår inte på situationsplanen var grannarnas dricksvattenbrunnar ligger det är därför svårt att säga om avloppsanläggningen kan placeras som tänkt. För att få installera en infiltrationsanläggning krävs markundersökning som visar på att det är lämpligt material att infiltrera i samt att avståndet till grundvattnet är mer än 2 meter. Avstånd till grannars och egen dricksvattenbrunn behöver vara minst 50 meter. Då det är mindre än 100 meter till närmsta vattenförande dike krävs hög skydds nivå för miljöskydd och på grund av närhet till egen och eventuellt grannars dricksvattenbrunn krävs hög skydds nivå för hälsoskydd. Sökande bör inkomma med en ansökan om enskilt avlopp till miljöenheten för att typ av anläggning och placering ska kunna utredas vidare.

Motiv för beslut

Lagstöd

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen och 3 kap. 1 § miljöbalken ska prövningen av lov eller förhandsbesked syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning.

Enligt 2 kap. 4 § plan- och bygglagen: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Enligt 9 kap. 17 § plan- och bygglagen: Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska miljö- och byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen.

Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken: Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse.

MORA • ORSA

Motivering

Enligt 9 kap. 17 § PBL ska prövningen vid en ansökan om förhandsbesked avse frågan om den sökta åtgärden kan tillåtas på den avsedda platsen. Av förarbetena till motsvarande bestämmelse i den äldre plan- och bygglagen framgår att vad som i första hand bör prövas i ett förhandsbesked är om en åtgärd överhuvudtaget kan tillåtas på den avsedda platsen, d.v.s. närmast en prövning av markens lämplighet för den avsedda åtgärden (se prop. 1985/86:1 s. 285).

Av kommunens översiktsplan framgår bland annat att vid exploateringar ska hänsyn tas till grundvattenresursen vid Selbäck.

Den tilltänkta byggnaden avses placeras längs Södra Selbäcksvägen som därmed avgränsar tomten mot norr. Mot väster och öster gränsar tomten till en bebyggd bostadsfastighet [REDACTED] samt en skogsriddå. Jordbruksmarken som omgärdas av bostadshus är upptagen som jordbruksblock år 2021. Av handlingarna i ärendet kan konstateras att ett brukande av markområdet försvåras av fastighetens läge, mellan väg och andra tomter, samt dess storlek. Dock om det aktuella markområdet endast har ringa betydelse från jordbrukssynpunkt kan inte bedömas. Däremot, och mot bakgrund av ovanstående, kan konstateras att det finns tre bebyggda fastigheter mot öst, söder och väst samt att den befintliga fastigheten är redan bebyggd med ett hus. Dessutom ligger fastigheten i direkt anslutning till en befintlig väg. Således rör det sig om en så kallad lucktomt.

Gårdstunen som har skapats bör bevaras och därmed får tomten endast utökas norrut mot vägen. Endast den yta som den planerade byggnaden kommer att ta i anspråk, enligt det inlämnade fotografiet, anses vara lämplig att bebyggas. De befintliga byggnaderna, både på fastigheten och grannfastigheten, är småskaliga och består av mindre, fristående byggnader. Med hänsyn till fastighetens karaktär behöver tillkommande bebyggelse anpassa sig till den ovan nämnda karaktären. Således bör en ny byggnadsarea inte överskrida 80 kvadratmeter. En sådan volym bedöms kunna skapa ett hus med former och proportioner som anpassats efter andra närliggande byggnader och därmed hjälper till att bibehålla fastighetens karaktär.

Upplysningar

Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft.

Förhandsbeskedet innebär inte att åtgärden får påbörjas.

Fastigheten ligger inom strandskyddsområde och därmed krävs strandskyddsdispens.

Detta beslut annonseras offentligt i Post- och Inrikes Tidningar.

Du kan själv kontrollera datumet för annonsering på:

<https://poit.bolagsverket.se/poit/>

Beslutet vinner laga kraft tidigast fyra veckor efter annonseringen, om ingen har överklagat beslutet innan dess.

MORA • ORSA

Angränsande markägare kommer att underrättas om annonseringen.

Beslutsunderlag

Ansökan, inkom 2023-07-13
Fotografi, inkom 2023-07-13
Teknisk beskrivning, inkom 2023-07-13
Situationsplan, inkom 2023-07-13
Fotografi (4), upprättad 2023-08-28
Ritningar (3), inkom 2023-10-11
Skrivelse från sökande, inkom 2023-10-20

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beviljar sökt förhandsbesked för nybyggnad av fritidshus på fastigheten [REDACTED] med stöd av **9 kap. 17 § plan- och bygglagen**, med följande villkor:

- Byggnaden ska uppföras med tegeltäckt sadeltak.
- Byggnaden ska uppföras med fasader av trä.
- Byggnadsarean får uppgå till max 70 kvadratmeter.

Ordförandeberedningens förslag till beslut

Ordförandeberedningen föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut, med ändringen att byggnadsarean får uppgå till max 80 kvadratmeter.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Ordförande finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller ordförandeberedningens förslag till beslut.

Sändlista

Sökande, [REDACTED]
Sökande, [REDACTED]

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

§ 140

MBN 2023/10206

BKM 2023-000206

Morkarlby 31:37, Bygglöv för nybyggnad av torn för elektronisk kommunikation samt teknikbod.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden **avslår** sökt bygglov för nybyggnad av torn för elektronisk utrustning samt teknikbod på fastigheten Morkarlby 31:27 med stöd av **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**.

Avgiften för prövningen är 24 005 kronor enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Faktura skickas separat.

Ärendet blev komplett 2023-09-07. Det bedöms att ärendet har handlagts inom lagstiftad tid i enlighet med **9 kap. 27 § plan- och bygglagen**.

Detta ärende är ren myndighetsutövning och därför är inte riktlinjer i den strategiska planen för Mora, om att varje beslut skall prövas utifrån hållbarhetssynpunkt, tillämpligt.

Sammanfattning av ärendet

Ansökan avser bygglov för nybyggnad av torn för elektronisk kommunikation och teknikbod på fastigheten Morkarlby 31:37 i Mora kommun. Tornet uppförs till en höjd av 42 m. En tillhörande teknikbod avses uppföras i nära anslutning till tornet.

Tornet avses placeras 16,6 m från fastighetsgräns mot fastigheten Morkarlby 43:55 och 51,2 m från fastigheten [REDACTED] enligt situationsplan, daterad 2023-09-07.

Planförhållanden

För området gäller stadsplan SP075 som vann laga kraft 1973-02-07.

Genomförandetiden har gått ut.

Åtgärden strider mot detaljplanen.

Byggnadsåtgärden avses placeras på område betecknat "Ra – Specialområde för fritidsändamål".

Remisser och yttranden från grannar

Åtgärden är sådan att berörda har underrättats om ansökan och getts tillfälle att yttra sig enligt **9 kap. 25 § plan- och bygglagen**. Berörda sakägare har framfört några synpunkter mot sökt åtgärd.

Yttranden har inkommit från flertalet sakägare och remissinstanser.

Yttrande från Miljöenheten: Planerad byggnation kommer att ske endast ca 25 meter från Hemus naturreservat och Vasloppsspåret. Reservatsföreskrifterna utgör dock inte något hinder så länge byggnation, avverkning eller annan åverkan sker inom

reservatet. Men eftersom byggnationen med tillhörande avverkning kommer att ske så pass nära och i ett sammanhängande lövskogsområde så kommer det ha en negativ inverkan på området som helhet. Området är dessutom planlagt för fritidsändamål. Med anledning av detta bör sökande inkomma med alternativ placering för torn och teknikbod. Om sökande inte utrett möjligheten till sametablering bör det ske.

Se bilagor för att ta del av samtliga yttrandena i sin helhet.

Motiv för beslut

Lagstöd

Enligt 2 kap. 1 § plan- och bygglagen: Vid prövningen av frågor enligt denna lag ska hänsyn tas till både allmänna och enskilda intressen.

Enligt 2 kap. 2 § plan- och bygglagen: Planläggning och prövningen i ärenden om lov eller förhandsbesked enligt denna lag ska syfta till att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företräde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 kap. och 4 kap. 1-8 §§ miljöbalken ska tillämpas. Lag (2014:862).

Enligt 2 kap. 4 § plan- och bygglagen: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet.

Enligt 2 kap. 5 § plan- och bygglagen: Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. människors hälsa och säkerhet,
2. jord-, berg- och vattenförhållandena,
3. möjligheterna att ordna trafik, vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, elektronisk kommunikation samt samhällsservice i övrigt,
4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och
5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Bebyggelse och byggnadsverk som för sin funktion kräver tillförsel av energi ska lokaliseras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till energiförsörjningen och energihushållningen. Lag (2018:636).

Enligt 2 kap. 6 § plan- och bygglagen: Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
2. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,

3. åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar,
4. behovet av hushållning med energi och vatten och av goda klimat- och hygienförhållanden,
5. möjligheterna att hantera avfall,
6. trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,
7. möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området, och
8. behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Första stycket gäller också i fråga om skyltar och ljusanordningar.

Vid planläggning och i andra ärenden samt vid åtgärder avseende byggnader som inte ingår i ett ärende enligt denna lag ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. Lag (2014:477).

Enligt **9 kap. 30 § plan- och bygglagen**: Bygglov ska ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
  - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
  - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket, 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Om åtgärden är en sådan ändring av en byggnad som avses i 2 § första stycket 3 b eller c, ska bygglov ges även om fastigheten eller byggnaden inte uppfyller kraven i första stycket 1. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 b § plan- och bygglagen**: Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt. Lag (2014:900).

MORA • ORSA

Enligt **9 kap. 31 c § plan- och bygglagen**: Efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut får bygglov utöver vad som följer av 31 b § ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om åtgärden

1. är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse, eller

2. innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen. Lag (2014:900).

Enligt **9 kap. 31 e § plan- och bygglagen** Bygglov enligt 31 b eller 31 c § får inte ges om åtgärden kan antas medföra

1. betydande miljöpåverkan, eller

2. begränsning av rättighet eller pågående verksamhet i omgivningen.

Motivering

Den föreslagna byggnadsåtgärden anses inte överensstämma med detaljplanen då området är utpekad som område för fritidsändamål. Bygglov kan därmed inte beviljas enligt 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

Byggnadsåtgärden anses inte vara en liten avvikelse enligt 9 kap. 31 b § plan- och bygglagen då byggnadsåtgärden varken är liten eller är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt.

Byggnadsåtgärden anses inte vara förenlig med 9 kap. 31 c § plan- och bygglagen då åtgärden inte är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse eller innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen.

Enligt 9 kap. 31 e § plan- och bygglagen så får bygglov inte ges enligt 31 b eller 31 c § om åtgärden kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller begränsning av rättighet eller pågående verksamhet i områden. I det aktuella fallet så går det inte att utesluta att anläggningen kan medföra en betydande miljöpåverkan. Den aktuella anläggningen bedöms begränsa allmänhetens tillträde till friluftsområdet.

Det framgår inte i ansökan om vad tornet ska användas för vilken typ av kommunikation. Ingen efterfrågad handling har inkommit gällande efterfrågade täckningskartor, motiveringar av vald plats eller om någon samlokalisering har gjorts, endast skriftliga svar. Se kommunikering med sökande gällande belysning, motivering av plats och samlokalisering, inkommen 2023-04-05. Se även inkommen skrivelse från sökande gällande utredning av plats och behov på plats, täckningskartor och miljökonsekvensbeskrivning, inkom 2023-05-24.

Situationsplanen redovisar ingen typ av barriär eller staket som avhåller allmänheten ifrån tornet och teknikboden. Avhålls inte allmänheten inom en viss radie från tornet finns det en risk för människors hälsa och säkerhet sett till risken för snö- och isras. 2 kap. 5 § första stycket anses därmed inte uppfyllas. Då det inte framgår vad för typ av elektronisk kommunikation som kommer installeras på tornet är det svårt att bedöma riskerna kring strålning.

MORA • ORSA

Tornet kommer ha en avhållande påverkan på omgivningen. Idag domineras området av träd och växtlighet med små stigar för boende i närområdet att ta sig till naturområdet och vasaloppsspåret. Uppförs tornet kommer syftet med fritidsändamål i området runt tornet att påverkas negativt. Influensområdet är större än utbredningsområdet, det vill säga på grund av höjden kommer åtgärden att ha en avhållande effekt som sträcker sig över det inhängda området.

Byggnadsåtgärden anses inte uppfylla 2 kap 6 § stycke 1 plan- och bygglagen då tornet kommer placeras inom tätbebyggt område som domineras av en- och tvåvåningsvillor. Att uppföra ett torn i området innebär ett nytt uppstickande visuellt element i landskapet. Detta blir tydligast och får störst konsekvenser i ett öppet landskap utan andra uppstickande element. Men även den småskaliga tätortsmiljön som domineras av en- och tvåvåningshus hyser en viss känslighet för den visuella påverkan. Ett 42 meter högt torn relativt centralt och nära de gamla gårdsmiljöerna i Morkarlby kan bli en stor kontrast till omgivningen. Värdena i bymiljöerna består av olika aspekter i den byggda miljön men även relationen till det omgivande landskapet.

Byggnadsåtgärden anses inte vara förenlig med gällande Fördjupad Översiktplan som vann laga kraft 2021-12-23 då högre byggnader över 4 m ska föregås av studier av siktlinjer, visuell påverkan och allmän påverkan på omgivningen (s.67). Enligt den Fördjupade Översiktsplanen är området utpekad som "Förslag kolonilotter" (s.233) vilket kan anses vara ett lämpligare komplement till bebyggelsen än ett torn avsett för elektronisk kommunikation.

I ärendet finns det en siktanalys som bygglovsenheten har tagit fram som ger en ungefärlig bild av hur masten kommer synas i bebyggelsen, se Siktanalys, daterad 2023-03-30. Tornet kommer att påverka landskapsbilden i den stora skalan från omkringliggande bymiljöer som en konkurrent till kyrktornet.

Åtgärden bedöms medföra betydande olägenhet för omgivningen och uppfyller inte de krav i 2 kap. som anges i 9 kap. 30 §, 31b § och 31 c § plan- och bygglagen.

Upplysningar

Detta beslut kan överklagas enligt **13 kap. 3 § plan- och bygglagen**.
Besvärshänvisning bifogas.

Beslutsunderlag

Fasadritning, inkom 2023-03-10

Karta, inkom 2023-03-10

Ansökan, inkom 2023-03-10

Ritningar, inkom 2023-03-10

Siktanalys, daterad 2023-03-30

Kommunicering med sökande gällande belysning, motivering av plats och samlokalisering, inkom 2023-04-05

Inkommen skrivelse från sökande gällande utredning av plats och behov på plats, täckningskartor och miljökonsekvensbeskrivning, inkom 2023-05-24

Kommunicering, inkom 2023-08-31

Situationsplan, inkom 2023-09-07

Yttrande från Miljöenheten, inkom 2023-09-15

Yttrande från AB Dalaflyget, inkom 2023-09-15

MORA • ORSA

Yttrande från Länsstyrelsen, inkom 2023-09-19
Yttrande från Trafikverket, inkom 2023-09-20
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-02
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-02
Yttrande från [REDACTED] inkom 2023-10-02
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-03
Yttrande från Trafikverket, inkom 2023-10-03
Yttrande från AB Dalaflyget, inkom 2023-10-04
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-04
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-04
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-04
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-04
Yttrande från Mora kommun – Kommunstyrelseförvaltningen, inkom 2023-10-05
Yttrande från Försvarsmakten, inkom 2023-10-06
Yttrande från [REDACTED] inkom 2023-10-06
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-06
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-07
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-07
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-07
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-07
Yttrande från [REDACTED] inkom 2023-10-08
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-08
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-09
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-09
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-09
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-09
Yttrande från [REDACTED] inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Yttrande från Mora kommun – Tekniska förvaltningen, inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-10
Inkommen namninsamling, inkom 2023-10-11
Yttrande från Mora kommun – Kulturmiljö, inkom 2023-10-11
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-11
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-11
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-11
Yttrande från [REDACTED], inkom 2023-10-11

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden avslår sökt bygglov för nybyggnad av torn för elektronisk utrustning samt teknikbod på fastigheten Morkarby 31:27 med stöd av 9 kap. 30 § plan- och bygglagen.

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

Ordförandeberedningens förslag till beslut

Ordförandeberedningen föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Ordförande finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller ordförandeberedningens förslag till beslut.

Sändlista

Sökande: Net4Mobility HB, c/o Netel AB, att [REDACTED], Kaserngården 4, 791 40

Falun

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

§ 141

MBN 2023/10802

BKM 2023-000802

Byggnation utan startbesked för tillbyggnad av fritidshus gällande altantak

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att bordlägga ärenden tills nästkommande nämnd, 2023-11-22.

Detta ärende är ren myndighetsutövning och därför är inte riktlinjer i den strategiska planen för Mora, om att varje beslut skall prövas utifrån hållbarhetssynpunkt, tillämpligt.

Sammanfattning av ärendet

Vid slutsamråd på plats vid [REDACTED] konstaterades att fastighetsägaren till lika byggherren låtit uppföra ett skärmtak runt halva byggnaden med underliggande terras, se bilaga slutsamråd. Area för tillbyggnaden 48,5 kvm. Konstruktionen hade inte ingått i bygglovet/ startbesked som slutsamrådet hölls för (OK BN 2019 000139, nybyggnad av fritidshus).

Miljö- och byggnadsnämnden upprättade därför ett tillsynsärende då denna åtgärd inte hanterats i bygglov och startbesked. Se ritning i ärende OK BN2019-000139, nybyggnad av fritidshus.

Bygglov har i efterhand har sökts av fastighetsägaren och givits på delegation, beslut 2023-09-08. Inget startbesked har ännu inte givits för åtgärden, tillbyggnaden.

Inför slutsamråd konstaterade kontrollansvarig att altanen inte rymdes i befintligt bygglov. Fastighetsägaren valde då att påstå att han fått detta godkänt genom att ändra i en mailkonversation och vidarebefordra den till nämnden och kontrollansvarig. Se bilaga mailkonversation. Detta uppdagades av handläggare.

Kommunicering

Ärendebekräftelse tillsyn skickas till fastighetsägaren 2023-09-13

Mottagningskvitto inkom 2023-09-18.

Kommunicering om sanktionsavgift inför byggnadsnämnden i oktober 2023-10-25 skickas 2023-09-29.

Svar från byggherre, fastighetsägare på kommunikering om sanktionsavgift

"Jag vill bestrida sanktionsavgift i ärende BKM 2023-000802. Anledning till det är att ett missförstånd uppstått mellan mig och byggnadsinspektörer.

MORA • ORSA

Jag trodde att det räckte med att jag uppdaterade relationshandlingar i samband med slutsamrådet på altantaket, detta då min fastighet ligger utanför stadsplanerat område bla.

Därför bestrider jag att sanktionsavgift skall utgå då det bygger på missförstånd och okunskap från min sida, hellre "fria än fälla".

*Jag har även fått en extra bygglovsavgift på drygt 10.000:- som bör kunna ses som tillräckligt straff för min okunskap och misstag.
Bif. även en mailkopia till min KA.*

Lagstöd

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen ska miljö- och byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen (PBL).

Enligt 11 kap. 51 §

Om någon bryter mot en bestämmelse i 8–10 kap. eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av någon av bestämmelserna i 16 kap.2–10 §§ eller mot en bestämmelse i en EU-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter, ska tillsynsmyndigheten ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 12 §

Enligt 11 kap. 52 §

Byggsanktionsavgiftens storlek ska framgå av de föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 12 §. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. När regeringen meddelar föreskrifter om avgiftens storlek, ska hänsyn tas till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser. Lag (2013:307).

Förtydligande om när sanktionsavgift ska tas ut.

Enligt 11 kap. 53 § PBL

En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet.

Avgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till

1. att den avgiftsskyldige på grund av sjukdom inte har förmått att själv eller genom någon annan fullgöra sin skyldighet,
2. att överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte har kunnat eller bort förutse eller kunnat påverka, eller
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Enligt 11 kap. 53 a §

En byggsanktionsavgift får i ett enskilt fall sättas ned om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel.

MORA • ORSA

Vid prövningen enligt första stycket ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligt eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre allvarlig art. Lag (2013:307).

Enligt 11 kap. 57 § PBL

En byggsanktionsavgift ska tas ut av:

den som när överträdelsen begicks var ägare till den fastighet eller det byggnadsverk som överträdelsen avser,

1. den som begick överträdelsen, eller
2. den som har fått en fördel av överträdelsen, enligt 11 kap. 57 § PBL.

Enligt 11 kap. 58 §

Innan tillsynsmyndigheten beslutar att ta ut en byggsanktionsavgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

En byggsanktionsavgift får inte beslutas, om den som anspråket riktas mot inte har getts tillfälle att yttra sig inom fem år efter överträdelsen.

Beräkning av sanktionsavgift.

Byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kap. 3 § plan- och bygglagen påbörja en sådan tillbyggnad som kräver lov enligt 9 kap. 2 § första stycket 2 eller 8 § första stycket 2 a, 3, 4 eller 8 plan- och bygglagen eller kräver anmälan enligt 6 kap. 5 § första stycket 2, 9, 10, 12 eller 13, innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked är beräknad till: 35 043 kr.

Sanktionsavgift beräknas enligt 9 kap. 7 § punkt 1 plan och bygg förordningen (PBF).

Motivering

Nämnden bedömer att åtgärden, tillbyggnad av ett fritidshus på fastigheten [REDACTED] påbörjades innan startbesked givits, se bilaga med bilder datum 2023-06-22.

Beslutsunderlag

Protokoll slutsamråd och bilaga med bilder

Plan och fasadritningar för nybyggnad av fritidshus.

Beslut om bygglov, nybyggnation av fritidshus

Bygglov skärmtak (lov i efterhand)

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att med stöd av 11 kap. 51 § plan- och bygglagen ta ut byggsanktionsavgift av [REDACTED] på **35 043** kr för att innan startbesked givits påbörjat byggnation av en tillbyggnad på av ett fritidshus utan slutbesked på fastigheten [REDACTED]

Nämnden beslutar att fastighetsägaren ensam ska betala hela sanktionsavgiften, då han är lagfaren ägare och byggherre.

Sanktionsgrundande area 48,5 kvm byggnadsarea enligt ritningar.

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

Byggsanktionsavgiften ska betalas till Orsa kommun inom två månader från det att beslutet delgivits den avgiftsskyldige. Avgiften faktureras separat.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Yrkanden

Joakim Linder (MOP) yrkar att ärendet bordläggs tills nästkommande nämnd 2023-11-22.

Beslutsgång

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller Joakim Linders (MOP) yrkade och bordlägger ärendet till kommande nämnd.

Sändlista

Fastighetsägaren

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

§ 142

MBN 2023/10349

BKM 2023-000349

Utmeland S:1, Tillsyn, byggnation utan startbesked

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden avslutar ärendet gällande tillsyn/ åtgärd utan startbesked på fastigheten Utmeland S:1 del 4 med stöd av 11 kap. 5 § plan- och bygglagen.

Detta ärende är ren myndighetsutövning och därför är inte riktlinjer i den strategiska planen för Mora, om att varje beslut skall prövas utifrån hållbarhetssynpunkt, tillämpligt.

Sammanfattning av ärendet

En fråga om uthyrning/ sängplatser i en byggnad som innehåller en bagarstuga på fastigheten Utmeland S:1 vid adressen Palmvägen 20, inkom 2023-04-05.

Förklaring av fastighetsägaren efterlystes och inkom 2023-05-16.

Fastighetsägaren lät meddela att de hyr ut samlingsalen i bagarstugan vid några tillfällen varje år. Byggnaden innehåller utöver bagarstuga och samlingslokal en lägenhet som hyrs ut som bostad.

Planförhållanden

Fastigheten omfattas av Stadsplan 138. Bestämmelserna i planen innebär att byggnaden är inom specialområde (C i planen) ock kan användas som samlingslokal.

Lagstöd

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen ska Miljö- och byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i plan- och bygglagen.

Motivering

Åtgärden bedöms i detta fall inte kräva något beslut om bygglov eller startbesked utifrån plan- och bygglagen. Ärendet kan därför avslutas utan åtgärd med stöd av 11 kap. 5 § plan- och bygglagen.

Beslutsunderlag

Klagomål, 2023-04-05

Förklaring från fastighetsägaren, 2023-05-16

Miljö- och byggnadsförvaltningens förslag till beslut

Miljö- och byggnadsnämnden avslutar ärendet gällande tillsyn/ åtgärd utan startbesked på fastigheten Utmeland S:1 del 4 med stöd av 11 kap. 5 § plan- och bygglagen.

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

Ordförandeberedningens förslag till beslut

Ordförandeberedningen föreslår att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Miljö- och byggnadsnämndens beslutsgång

Ordförande finner att Miljö- och byggnadsnämnden bifaller ordförandeberedningens förslag till beslut.

Sändlista

Fastighetsägare

Klagande

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

---

§ 143

MBN 2023/246

Informationsärende 2023-10-25

Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av information enligt nedan:

- Miljö- och byggnadsförvaltningen informerar nämnden om sitt arbetsmiljöansvar samt hur förvaltningen arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Miljö- och byggnadsförvaltningen informerar om den verksamhetsplaneringsdag som ägde rum 2023-10-02 och där nämndens ordförandeberedningen deltog.

MORA • ORSA

PROTOKOLLSUTDRAG
Miljö- och byggnadsnämnden
Sammanträdesdatum: 2023-10-25

---

§ 144

MBN 2023/247

Delegationsbeslut 2023-10-25

Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av delegationsbeslut enligt nedan:

Lista delegationsbeslut Alkohol och tobak 2023-09-20 – 2023-10-18

Lista delegationsbeslut BAB 2023-09-20 – 2023-10-18

Lista delegationsbeslut ByggR 2023-09-20 – 2023-10-18

Lista delegationsbeslut Ecos 2023-09-20 – 2023-10-18

MORA • ORSA

§ 145

MBN 2023/248

Delgivningar 2023-10-25

Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av delgivningar enligt nedan:

- Dalarnas läns författningssamling, föreskrifter för Lugnets naturreservat i Falu kommun
- Länsstyrelsens beslut ang avslag gällande ansökan om byggnadsminnesförklaring av Mora prostgård, Stranden 52:1
- Länsstyrelsens beslut, Begäran om upphävande av strandskydd vid ett litet vattendrag på fast. [REDACTED]
- Meddelande om samråd, Strandens skola
- Riktlinje för IT-utrustning till förtroendevalda
- Skrivelse från förslagsställaren angående medborgarförslaget om hantering av kanadagäss

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Joakim Linder

Datum: 2023-10-26 11:06

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

452F585780C620DD7377CDDB84EEC05D54B3B9F71ACEF85985A8F22F328C4FBF

Namn: Pia Ström

Datum: 2023-10-26 10:46

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

452F585780C620DD7377CDDB84EEC05D54B3B9F71ACEF85985A8F22F328C4FBF

Namn: Sofia Juhlin Ulriksen

Datum: 2023-10-26 11:07

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

452F585780C620DD7377CDDB84EEC05D54B3B9F71ACEF85985A8F22F328C4FBF